

HƯỚNG DẪN

**Xét tặng danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn văn hóa”, “Bản văn hóa”,
“Tổ dân phố văn hóa” năm 2023 và đăng ký “Gia đình văn hóa”;
“Thôn văn hóa”, “Bản văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa” năm 2024**

Căn cứ Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/9/2018 của Chính phủ về Quy định về tặng danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn bản văn hóa”; “Làng văn hóa”, “Làng văn hóa”, “Áp văn hóa”, “Bản văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa”;

Căn cứ Hướng dẫn số 09/HD-BCĐ ngày 14/8/2019 của Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” tỉnh Lai Châu về triển khai thực hiện một số nội dung phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” trên địa bàn tỉnh Lai Châu (sau đây gọi tắt là Hướng dẫn số 09);

Căn cứ Kế hoạch số 02/KH-BCĐ ngày 06/02/2023 của Ban chỉ đạo phong trào “TĐĐKXDĐSVH” huyện về triển khai phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” của BCĐ năm 2023; Công văn số: 92/CV-BCĐ ngày 15/9/2023 của Ban chỉ đạo phong trào "TĐĐKXDĐSVH" huyện về việc triển khai một số nội dung hoạt động phong trào "TĐĐKXDĐSVH" quý IV năm 2023;

Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện phối hợp với Phòng Văn hóa và Thông tin huyện hướng dẫn quy trình xét tặng “*Gia đình văn hóa*”; “*Thôn văn hóa*”, “*Bản văn hóa*”, “*Tổ dân phố văn hóa*” năm 2023 và đăng ký danh hiệu “*Gia đình văn hóa*”; “*Thôn văn hóa*”, “*Bản văn hóa*”, “*Tổ dân phố văn hóa*” năm 2024 như sau:

I. TIÊU CHÍ XÉT CÔNG NHẬN GIA ĐÌNH VĂN HÓA, THÔN VĂN HÓA, BẢN VĂN HÓA, TỔ DÂN PHỐ VĂN HÓA

1. Tiêu chuẩn danh hiệu Gia đình văn hóa

1.1. Gương mẫu chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực tham gia các phong trào thi đua của địa phương nơi cư trú

a) Các thành viên trong gia đình chấp hành các quy định của pháp luật; không bị xử lý kỷ luật tại nơi làm việc và học tập;

b) Chấp hành hương ước, quy ước của cộng đồng nơi cư trú;

c) Treo Quốc kỳ trong những ngày lễ, tết sự kiện chính trị của đất nước theo quy định;

d) Có tham gia một trong các hoạt động văn hóa hoặc văn nghệ ở nơi cư trú; thường xuyên luyện tập thể dục, thể thao;

đ) Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội theo quy định;

e) Tham gia bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh, cảnh quan thiên nhiên của địa phương;

g) Thực hiện các quy định về vệ sinh môi trường, đổ rác và chất thải đúng giờ, đúng nơi quy định;

h) Tham gia đầy đủ các phong trào từ thiện, nhân đạo, đền ơn đáp nghĩa, khuyến học khuyến tài, xây dựng nông mới, các phong trào thi đua yêu nước; sinh hoạt cộng đồng ở nơi cư trú;

i) Không vi phạm các quy định về vệ sinh an toàn thực phẩm, phòng chống dịch bệnh;

k) Không vi phạm quy định phòng, chống cháy nổ;

l) Không vi phạm pháp luật về trật tự, an toàn giao thông như: Lấn chiếm lòng đường, hè phố, tham gia giao thông không đúng quy định.

1.2. Gia đình hòa thuận, hạnh phúc, tiến bộ; tương trợ giúp đỡ mọi người trong cộng đồng

a) Ông, bà, cha, mẹ và các thành viên trong gia đình được quan tâm, chăm sóc, phụng dưỡng;

b) Hôn nhân tự nguyện, tiến bộ, một vợ một chồng, bình đẳng, hòa thuận, thủy chung;

c) Thực hiện tốt chính sách dân số; thực hiện bình đẳng giới;

d) Các thành viên trong gia đình tham gia bảo hiểm y tế và được chăm sóc sức khỏe;

đ) Các thành viên trong gia đình có nếp sống lành mạnh, văn minh, ứng xử có văn hóa trong gia đình, cộng đồng và xã hội;

e) Tương trợ, giúp đỡ mọi người trong cộng đồng khi khó khăn, hoạn nạn.

1.3. Tổ chức lao động, sản xuất, kinh doanh, công tác, học tập đạt năng suất, chất lượng và hiệu quả

Gồm các tiêu chí sau:

a) Kinh tế gia đình ổn định và phát triển từ nguồn thu nhập chính đáng;

b) Tham gia các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội do địa phương tổ chức;

- c) Người trong độ tuổi lao động tích cực làm việc và có thu nhập chính đáng;
- d) Trẻ em trong độ tuổi đi học được đến trường;
- đ) Sử dụng nước sạch hoặc nước hợp vệ sinh;
- e) Có công trình phụ hợp vệ sinh;
- g) Có phương tiện nghe, nhìn và thường xuyên được tiếp cận thông tin kinh tế, văn hóa - xã hội.

2. Các trường hợp không xét tặng danh hiệu Gia đình văn hóa

Thành viên trong gia đình vi phạm một trong các trường hợp sau:

- a) Bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc bị áp dụng các biện pháp xử lý hành chính theo quy định của Luật xử lý vi phạm hành chính;
- b) Không hoàn thành nghĩa vụ quân sự và nghĩa vụ nộp thuế;
- c) Bị xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực xây dựng; phòng cháy chữa cháy và bảo vệ môi trường;
- d) Có tảo hôn hoặc hôn nhân cận huyết thống;
- đ) Có bạo lực gia đình bị xử phạt hành chính;
- e) Mắc các tệ nạn xã hội, ma túy, mại dâm, trộm cắp, tổ chức đánh bạc hoặc đánh bạc;
- g) Tham gia tụ tập đông người gây mất an ninh trật tự, an toàn xã hội.

3. Thang điểm, cách chấm điểm đối với danh hiệu Gia đình văn hóa

Theo Hướng dẫn số 09 (Biểu số 04), thang điểm tối đa 100 điểm.

4. Các tiêu chuẩn danh hiệu Khu dân cư văn hóa

4.1. Đòi sống kinh tế ổn định và từng bước phát triển, gồm các tiêu chí

- a) Người trong độ tuổi lao động có việc làm và thu nhập ổn định;
- b) Thu nhập bình quân đầu người cao hơn mức bình quân của tỉnh (sau đây gọi là mức bình quân chung);
- c) Tỷ lệ hộ nghèo, hộ cận nghèo thấp hơn mức bình quân chung;
- d) Tỷ lệ hộ gia đình có nhà ở kiên cố cao hơn mức bình quân chung, không có nhà ở dột nát;
- đ) Hệ thống giao thông chính được cứng hóa, đảm bảo đi lại thuận tiện;
- e) Có các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, tập huấn về ứng dụng công nghệ, khoa học kỹ thuật; phát triển ngành nghề truyền thống; hợp tác và liên kết phát triển kinh tế.

4.2. Đòi sống văn hóa, tinh thần lành mạnh, phong phú, gồm các tiêu chí

- a) Có nhà văn hóa, sân thể thao phù hợp với điều kiện của khu dân cư;
- b) Trẻ em trong độ tuổi đi học được đến trường, đạt chuẩn phổ cập giáo dục trung học cơ sở trở lên;
- c) Tổ chức hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao, vui chơi, giải trí lành mạnh; có điểm đọc sách phục vụ cộng đồng; thực hiện tốt công tác hòa giải;
- d) Bảo tồn, phát huy các hình thức sinh hoạt văn hóa, thể thao dân gian truyền thống của địa phương;
- đ) Các di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh được giữ gìn, bảo vệ.

4.3. Môi trường cảnh quan sạch đẹp, gồm các tiêu chí

- a) Hoạt động sản xuất, kinh doanh đáp ứng các quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường;
- b) Có hệ thống cấp, thoát nước;
- c) Nhà ở, công trình công cộng, nghĩa trang phù hợp quy hoạch của địa phương;
- d) Các địa điểm vui chơi công cộng được tôn tạo, bảo vệ và giữ gìn sạch sẽ;
- đ) Có địa điểm bố trí vị trí quảng cáo rao vặt;
- e) Có điểm thu gom rác thải;
- g) Có hoạt động tuyên truyền, nâng cao ý thức người dân về bảo vệ môi trường;
- h) Tổ chức, tham gia hoạt động phòng, chống dịch bệnh.

4.4. Chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, gồm các tiêu chí sau

- a) Tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật, chính sách dân số;
- b) Thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, tạo điều kiện để nhân dân tham gia giám sát hoạt động cơ quan nhà nước; các tổ chức tự quản ở cộng đồng hoạt động có hiệu quả;
- c) Tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng giảm dần từng năm; trẻ em được tiêm chủng đầy đủ;
- d) Có các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật;
- đ) Đạt tiêu chuẩn an toàn về an ninh, trật tự;
- e) Chi bộ Đảng, các tổ chức đoàn thể hàng năm hoàn thành tốt nhiệm vụ.

4.5. Có tinh thần đoàn kết, tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau trong cộng đồng, gồm các tiêu chí sau

a) Thực hiện chính sách của Nhà nước về các hoạt động nhân đạo, từ thiện và đẩy mạnh thực hiện phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”, “Vận động ủng hộ quỹ vì người nghèo” và các cuộc vận động khác;

b) Quan tâm, chăm sóc người cao tuổi, trẻ em, người có công, người khuyết tật, người lang thang, cơ nhỡ và người có hoàn cảnh khó khăn.

5. Các trường hợp không xét tặng danh hiệu Khu dân cư văn hóa

Khu dân cư vi phạm một trong các trường hợp sau:

- Có khiếu kiện đông người và khiếu kiện vượt cấp trái pháp luật.
- Có điếm, tụ điếm ma túy, mại dâm.
- Có hoạt động lợi dụng tôn giáo vi phạm pháp luật.

6. Thang điểm, cách chấm điểm đối với danh hiệu Khu dân cư văn hóa

Theo Hướng dẫn số 09 (Biểu số 06).

III. TRÌNH TỰ THỬ TỤC, HỒ SƠ CÔNG NHẬN DANH HIỆU “GIA ĐÌNH VĂN HÓA”; “THÔN VĂN HÓA”, “ BẢN VĂN HÓA”, “TỔ DÂN PHỐ VĂN HÓA”

1. Gia đình văn hóa

1.1. Trình tự xét tặng danh hiệu Gia đình văn hóa hàng năm

Bước 1: Trưởng khu dân cư căn cứ vào Bản đăng ký tham gia thi đua và bảng tự đánh giá của hộ gia đình để tổng hợp danh sách gia đình đủ điều kiện bình xét.

Bước 2: Trưởng khu dân cư triệu tập cuộc họp bình xét, tổ chức chấm điểm, thành phần gồm:

- Cấp ủy, Trưởng khu dân cư, Trưởng ban Công tác Mặt trận, đại diện các ngành, tổ chức đoàn thể;

- Đại diện hộ gia đình trong danh sách được bình xét.

Bước 3: Tổ chức cuộc họp bình xét:

- Cuộc họp được tiến hành khi đạt 60% trở lên số người được triệu tập tham dự;

- Hình thức bình xét: Bỏ phiếu kín hoặc biểu quyết;

- Kết quả bình xét: Các gia đình được đề nghị tặng danh hiệu Gia đình văn hóa khi có từ 60% trở lên thành viên dự họp đồng ý.

Bước 4: Trong thời hạn 03 ngày làm việc, kể từ ngày có kết quả cuộc họp bình xét, Trưởng khu dân cư, MTTQ Việt Nam xã, thị trấn lập hồ sơ trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã quyết định.

Bước 5: Trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được hồ sơ hợp lệ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã quyết định công nhận danh hiệu Gia đình văn hóa hàng năm (*mẫu số 11, Hướng dẫn 09*).

1.2. Hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu và Giấy khen Gia đình văn hóa

a) Văn bản đề nghị xét tặng danh hiệu Gia đình văn hóa của Trưởng khu dân cư.

b) Bản đăng ký tham gia thi đua xây dựng danh hiệu Gia đình văn hóa của hộ gia đình (*mẫu số 01 Hướng dẫn 09*); Bảng tự đánh giá thực hiện tiêu chí bình xét Gia đình văn hóa (*mẫu số 03 Hướng dẫn 09*).

c) Biên bản họp bình xét ở khu dân cư (*mẫu số 07 Hướng dẫn 09*).

2. Khu dân cư (Thôn, Bản, Tổ dân phố) văn hóa

2.1. Trình tự xét tặng danh hiệu “Khu dân cư văn hóa” hàng năm

Bước 1: Trưởng khu dân cư chuẩn bị hồ sơ đề nghị xét tặng khu dân cư văn hóa theo quy định trực tiếp gửi tại Ủy ban Nhân dân xã, thị trấn

Bước 2: Ủy ban nhân dân cấp xã, thị trấn căn cứ bản đăng ký tham gia thi đua và bảng tự đánh giá của khu dân cư để tổng hợp danh sách khu dân cư đủ điều kiện bình xét danh hiệu Khu dân cư văn hóa.

Bước 3: Ủy ban nhân dân cấp xã triệu tập cuộc họp bình xét tổ chức chấm điểm đối với danh hiệu Khu dân cư văn hóa, thành phần gồm:

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã, Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc, đại diện các đoàn thể cấp xã và Trưởng ban công tác Mặt trận ở khu dân cư (BCĐ cấp xã);

- Đại diện khu dân cư trong danh sách được bình xét.

- Tổ chức cuộc họp bình xét:

+ Cuộc họp được tiến hành khi đạt 60% trở lên số người được triệu tập tham dự;

+ Hình thức bình xét: Bỏ phiếu kín hoặc biểu quyết;

+ Kết quả bình xét: Khu dân cư được đề nghị tặng danh hiệu văn hóa khi có từ 60% trở lên thành viên dự họp đồng ý.

Bước 4: Trong thời hạn 03 ngày làm việc, kể từ ngày có kết quả cuộc họp bình xét, Ủy ban nhân dân cấp xã lập hồ sơ trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định.

Bước 5: Trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận đủ hồ sơ hợp lệ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định công nhận danh hiệu Khu dân cư văn hóa hàng năm.

2.2. Hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu Khu dân cư văn hóa

a) Văn bản đề nghị xét tặng danh hiệu Khu dân cư văn hóa của Ủy ban nhân dân cấp xã.

b) Bản đăng ký tham gia xây dựng danh hiệu Khu dân cư văn hóa (mẫu số 02 Hướng dẫn 09); Bảng tự đánh giá thực hiện tiêu chí bình xét Khu dân cư văn hóa (mẫu số 05 Hướng dẫn 09).

c) Biên bản họp bình xét danh hiệu Khu dân cư văn hóa (mẫu số 09 Hướng dẫn 09).

IV. ĐĂNG KÝ HỘ GIA ĐÌNH VĂN HÓA, KHU DÂN CƯ VĂN HÓA

1. Đối với Hộ gia đình

1.1. Thời gian, cách thức đăng ký:

- Về thời gian đăng ký: thực hiện trước ngày 30/01 hằng năm.

- Về cách thức đăng ký: Hằng năm, các hộ gia đình đăng ký xây dựng Gia đình văn hóa ký tên vào danh sách chung do trưởng thôn, bản, tổ dân phố (sau đây gọi chung là Trưởng khu dân cư) lập (theo mẫu 01 Hướng dẫn số 09). Trưởng khu dân cư lưu lại danh sách, cuối năm cho vào hồ sơ đề nghị công nhận danh hiệu Gia đình văn hóa theo quy định tại mục 8.1 phần I Hướng dẫn số 09.

1.2. Ban Công tác Mặt trận các Khu dân cư tổ chức cho các hộ đăng ký xây dựng danh hiệu “*Gia đình văn hóa*”, mỗi gia đình 01 bản đăng ký hoặc 01 bản đăng ký chung cho cả thôn, bản có chữ ký từng hộ gia đình đăng ký vào danh sách. (*Những hộ đăng ký mới hoặc không liên tục đạt gia đình văn hóa*).

1.3. Ban Công tác Mặt trận Khu dân cư tổng hợp danh sách gửi Ủy ban MTTQ Việt Nam xã.

1.4. Ủy ban MTTQ Việt Nam xã tổng hợp kèm bản đăng ký thi đua hàng năm gửi Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện để theo dõi.

2. Đối với Thôn văn hóa, Bản văn hóa, Tổ dân phố văn hóa

- Thời gian đăng ký: Trước ngày 30/01 hằng năm, trưởng các khu dân cư đăng ký danh hiệu Khu dân cư văn hóa (mẫu 02 Hướng dẫn 09) gửi UBND xã.

- Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp xã tổng hợp đăng ký, gửi về Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện trước ngày 05/02 hằng năm.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban chỉ đạo phong trào “TĐĐKXĐĐSVH” các xã, thị trấn

- Chỉ đạo các thành viên BCD cấp xã phối hợp triển khai bình xét “Gia đình văn hóa”; “Thôn, bản, tổ dân phố văn hóa” và tôn vinh các gia đình được công nhận, giữ vững danh hiệu văn hóa trong năm.

- Hoàn thiện và gửi 02 hồ sơ đề nghị công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”; “Thôn, bản, tổ dân phố văn hóa” theo Hướng dẫn số 09, *báo cáo về cơ quan Thường trực Ban chỉ đạo huyện (gửi 01 bộ cho Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện và 01 bộ cho Phòng Văn hóa và Thông tin huyện) trước ngày 25/10/2023.*

2. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể xã, thị trấn

Phối hợp với Ban chỉ đạo xã, các tổ chức thành viên triển khai kế hoạch bình xét tới các thành viên Ban vận động các thôn, bản, TDP, vận động hội viên, đoàn viên, nhân dân tham dự họp đầy đủ, đảm bảo triển khai đúng mục đích, yêu cầu, thời gian quy trình xét tặng theo kế hoạch đề ra.

Bản đăng ký Thôn, Bản, Tổ dân phố văn hóa, danh sách các hộ đăng ký Gia đình văn hóa năm 2024 gửi về cơ quan Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện *trước ngày 25/10/2023.*

Trên đây là hướng dẫn quy trình, thủ tục xét “*Gia đình văn hóa*”, “*Thôn, bản, Tổ dân phố văn hóa*” năm 2023, đăng ký gia đình văn hóa, thôn bản văn hóa năm 2024. Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện đề nghị Ban Thường trực MTTQ Việt Nam xã, thị trấn phối hợp với ban chỉ đạo phong trào xã, thị trấn, cán bộ văn hóa phụ trách phong trào các xã, thị trấn nghiêm túc thực hiện./.

Nơi nhận:

- BCĐ “TĐKXDĐSVH” huyện;
- Phòng Văn hóa và Thông tin huyện;
- BCĐ các xã, thị trấn;
- MTTQ các xã, thị trấn;
- Lưu: MTTQ huyện.

TM. BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH

Lê Thị Thoa